

Grekisk mytologi

- stjärnbilder

Människor har alltid fascinerats av de miljoner stjärnor man kan se på himlavalvet. Tillsammans bildar många av dem kända stjärnbilder, som ex. Orion och Cassiopeia. Bakom namnen gömmer sig många spännande historier från den grekiska mytologin. I filmen skildras bl.a. historierna om Stora och Lilla hunden, Skorpionen, Stora och lilla björn, Andromeda och Perseus.

Filmens mål är att

- visa stjärnbildernas betydelse inom den grekiska mytologin
- presentera några nyckelfigurer, bl.a. Orion, Artemis, Apollon, Kallisto, Arkas, Kassiopiea, Andromeda och Perseus
- berätta om hur bl.a. stjärnbilderna Orion, Stora och Lilla hunden, Skorpionen, Stora björn och Lilla björn skapades
- väcka intresse för den grekiska mytologin

Fakta

En stjärnbild, eller konstellation, är en grupp stjärnor som ser ut att bilda en figur på natthimlen. Stjärnbilderna är avgränsade så att de fyller hela himlen, så det kan inte komma till fler. För att identifiera stjärnor använder man en grekisk bokstav och stjärnbildens namn. Stjärnorna i stjärnbilden är sedan ordnade så att den ljusstarkaste heter *alfa*, den näst starkaste *beta* och så vidare. Det latinska/engelska ordet för stjärnbild är bildat av *con-* (samman) och *stella* (stjärna).

På grund av jordens rotation runt jordaxeln, är olika delar av stjärnhimlen synliga från nordpolen och sydpolen. Från ekvatorn står polstjärnan alltid vid horisonten och olika årstider visar olika delar av stjärnhimlen. Tolv stjärnbilder ingår i zodiaken och kallas stjärntecken. I antiken sammanställde Ptolemaios en förteckning över 48 stjärnbilder, och denna förteckning har senare utökats med bidrag av bl.a. Tycho Brahe. Internationella astronomiska unionen definierar den nuvarande officiella indelningen av himmelsfären i 88 stjärnbilder.

Speltid: 21 min.

Årk: 4-9, G

Ämne: Historia: Antiken

Originaltitel: Constellation Myths

Produktion: Top Dog Media
USA, 2004

Svensk version:
Cinebox Media, 2005

Ansvarig utgivare:
Mats Högberg

Filmmnr: 1239

CINEBOX MEDIA

Vretenvägen 12

171 54 Solna

Tel: 08-445 25 50

Fax: 08-445 25 60

Epost: cinebox@tvi.se

Några av stjärnbilderna är (Latinska namn)

- Andromeda (-)
- Cassiopeia (-)
- Delfinen (Delphinus)
- Draken (Draco)
- Enhörningen (Monoceros)
- Fenix (Phoenix)
- Fiskarna (Pisces)
- Herkules (Hercules)
- Jungfrun (Virgo)
- Kräftan (Cancer)
- Lejonet (Leo)
- Lilla björnen (Ursa minor)
- Lilla lejonet (Leo minor)
- Orion (-)
- Ormen (Serpens)
- Oxen (Taurus)
- Pegasus (-)
- Perseus (-)
- Skorpionen (Scorpio)
- Skytten (Sagittarius)
- Stenbocken (Capricornus)
- Stora björnen (Ursa major)
- Tvillingarna (Gemini)
- Vargen (Lupus)
- Vattumannen (Aquarius)
- Vågen (Libra)
- Väduren (Aries)
- Örnen (Aquila)

Diskussionsfrågor

1. Vad kallas de konstellationer med stjärnor som vi kan se på himlen?
2. Kan du återberätta myten om Orion?
3. Vet du vad de tre stjärnor kallas som syns tvärs över Orions mage?
4. Vilken kvinnlig gud gillade Orion? Och vad hette hennes bror, som ogillade honom?
5. Vilka olika stjärnbilder finns på himlen som är uppkallade efter legenden om Orion (ge gärna minst två exempel)?
6. Vilka två mindre stjärnbilder ingår i Stora björn och Lilla björn?
7. Vad hände med nymfen Kallisto för att hon hade en kärleksaffär med Zeus?
8. Vad hände med henne och hennes son då de träffades?
9. Vilka var Andromeda och Kassiopeia?
10. Vem var Cetus?
11. Vem räddade Andromeda?
12. Vad hände med Andromedas föräldrar?
13. Vilka olika stjärnbilder finns på himlen som är uppkallade efter legenden om Andromeda och Kassiopeia (ge gärna minst två exempel)?

Här kan du hämta mer information

<http://www.commersen.se/sol/stjarn/stjarn.html> - om stjärnbilder

<http://paranormal.se/topic/stjarnbild.html> - om stjärnbilderna

<http://www.astromedia.se/thesky/LargeZodiac.htm> - bilder från zodiaken

http://susning.nu/Grekisk_mytologi - mycket av varje...

<http://tq.hkr.se/~hok/anders/andersoche/gudasidan.htm> - uppslagsverk om grekisk mytologi

<http://berithhemmingberg.web.surftown.se/grekmyt.html> - ” II

CINEBOX MEDIA

Vretenvägen 12

171 54 Solna

Tel: 08-445 25 50

Fax: 08-445 25 60

Epost: cinebox@tvi.se